

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Податки та соціальне забезпечення»
на 2021 -2022 навчальний рік**

<i>Курс та семестр вивчення:</i>	2 курс, 4 семестр
<i>Освітня програма</i>	«Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування»
<i>Спеціальність</i>	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
<i>Галузь знань</i>	07 «Управління та адміністрування»
<i>Ступінь вищої освіти</i>	бакалавр
<i>Викладач</i>	к.е.н Тимошенко Оксана Валеріївна, доцент кафедри фінансів та банківської справи
<i>Контактний телефон</i>	(0532) 50-91-71
<i>Електронна адреса</i>	ovt.timoshenko@gmail.com
<i>Дні занять:</i>	згідно розкладу навчальних занять
<i>Консультації:</i>	очне консультування – згідно розкладу; онлайн консультування – електронною поштою в робочі дні з 8 ⁰⁰ – 17 ⁰⁰
<i>Сторінка дистанційного курсу</i>	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета	формування у студентів спеціальних знань та набуття аналітичних і практичних навичок з питань організації податкової системи й соціального забезпечення
Тривалість	3 кредити ЄКТС / 90 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	<i>Поточний контроль:</i> усне й письмове опитування, тестування, розв'язання практичних задач, економічні диктанти, виконання завдань самостійної роботи, поточна модульна робота (два модулі). <i>Підсумковий контроль:</i> екзамен
Базові знання	Для вивчення даної дисципліни необхідні <i>базові знання</i> отримані в результаті вивчення загальнооекономічних курсів економічної теорії, мікро- та макроекономіки; основ фінансів; фінансової статистики
Мова викладання	Українська

**Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання для ОП
«Фінанси і кредит»**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР 07 Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>

**Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання для ОП
«Фінанси, банківська справа та страхування»**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР 07 Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР25. Виконувати професійні функції у сфері організації та функціонування публічних фінансів на регіональному рівні.</p> <p>ПР27. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи мобілізації фінансових та інших ресурсів з різноманітних джерел для реалізації соціально значущих проєктів.</p>	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи оподаткування		
Тема 1. Порядок адміністрування податків на споживання	1. Відвідування лекції 2. Робота на 2-ох семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Підготувати реферат на тему «Особливості порядку адміністрування ПДВ у зарубіжних країнах». 2. Підготувати доповіді на теми: «Доцільність запровадження пільг в системі акцизного оподаткування». «Оцінка потенціалу акцизного податку як фіскального та регулюючого інструменту в Україні та за її межами». «Особливості тарифних преференцій та умови їх застосування». 3. Дати оцінку динаміці та структурі непрямих податкових платежів до бюджетів України.
Тема 2. Механізм оподаткування доходів юридичних та фізичних осіб	1. Відвідування лекції 2. Робота на 2-ох семінарських заняттях: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Підготувати реферат на тему «Плюси та мінуси вітчизняного досвіду пільгового оподаткування». 2. Проаналізувати прогресивну шкалу ставок оподаткування з точки зору її доцільності. Вказати переваги та недоліки відповідного підходу до оподаткування доходів громадян. 3. Виконати та захистити індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання за темою.
Тема 3. Ресурсні платежі та екологічне оподаткування	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Опрацювати нормативно-законодавчу базу з питань обчислення та сплати в бюджет рентних платежів. 2. Дати оцінку динаміці та структурі рентних платежів до бюджетів України. 3. Підготувати доповідь на тему: «Особливості застосування вуглецевого податку у світі»
Тема 4. Особливості адміністрування місцевих податків і зборів	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи 3. Виконання поточної модульної роботи (за 1 модулем)	1. Підготувати реферат на тему «Світовий досвід функціонування спрощеної системи оподаткування» 2. Обґрунтувати доцільність запровадження податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. 3. Виконати та захистити індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання за темою.
Модуль 2. Теоретичні та організаційні засади соціального забезпечення		
Тема 5. Соціальне забезпечення як пріоритетний напрям соціальної політики держави	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Дослідити напрями виконання функцій соціального забезпечення в умовах фінансово-економічної кризи. 2. Схематично охарактеризувати взаємозв'язок суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування. 3. Підготувати доповідь на тему «Особливості механізму державного регулювання соціального страхування».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 6. Пенсійне забезпечення: сучасний стан та перспективи розвитку	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Дослідити напрями використання коштів Пенсійного фонду України та Накопичувального фонду. 2. Обґрунтувати вплив демографічної ситуації в Україні на обсяги пенсійних виплат. 3. Виявити проблеми в запровадженні Накопичувальної системи пенсійного страхування в Україні.
Тема 7. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи	1. Охарактеризувати гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання. 2. Підготувати виступ на тему «Можливості застосування світового досвіду організації соціального страхування від нещасних випадків на виробництві в Україні». 3. Обґрунтувати основні рекомендації Міжнародної організації праці (МОП) щодо удосконалення національної системи охорони праці.
Тема 8. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	1. Відвідування лекції 2. Робота на семінарському занятті: - захист домашнього завдання; - виконання навчальних завдань та тестів за темою; - обговорення завдань самостійної роботи 3. Виконання поточної модульної роботи (за 2 модулем)	1. Охарактеризувати основні напрями державної політики України у сфері зайнятості. 2. Виявити та охарактеризувати специфіку роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття України. 3. Підготувати реферат на тему «Основні моделі соціального захисту в світовій практиці».

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс] : від 8 липня 2010 р. №2456-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
2. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс] : від 8 лип. 2010 р. №436-IV із змінами та доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Деякі питання обслуговування коштів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 серп. 2016р. № 523 із змінами та доповненнями – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/523-2016-%D0%BF>. – Назва з екрана.
4. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс України від 13 бер.2012 р. № 4495-VI із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495a-17>. - Назва з екрану.
5. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс] : Закон України від 14 січн. 1998 р. № 16/98-ВР із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.
6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2684-14>. – Назва з екрана.
7. Положення про Державну податкову службу України / затв. Постановою Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: від 06.03.2019 р. № 227 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF>. – Назва з екрану.
8. Порядок обліку платників податків і зборів [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 09 груд. 2011 р. № 1588 із змінами та доповненнями (у редакції наказу Міністерства фінансів України

- від [22 квіт. 2014 р. № 462](#)). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1562-11> - Назва з екрану.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці [Електронний ресурс] : Закон України від 28 груд. 2014 р. № 1403-19 із змінами і доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/77-19>. - Назва з екрана.
 10. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс]: Закон України від 17 лип.1997 р. № 468/97-ВР із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/468/97-вр>. - Назва з екрану.
 11. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії [Електронний ресурс]: Закон України від 05 жовт.2000 р. № 2017-III із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14> - Назва з екрану.
 12. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування [Електронний ресурс]: Закон України від 09.07.2003 р. №1058-IV із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15> . – Назва з екрана.
 13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс] : Закон України від 23 вер. 1999р. № 1105-XIV із змінами і доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>. – Назва з екрана.
 14. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття [Електронний ресурс]: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> . – Назва з екрана.
 15. Про затвердження Положення про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 29 верес. 2017 р. № 822 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1306-17> - Назва з екрану.
 16. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 28 січ. 2016 р. № 21 із змінами та доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16> - Назва з екрану.
 17. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 23 січ. 2015 р. № 14 із змінами та доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15> - Назва з екрану.
 18. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 31 груд. 2015 р. № 1307 із змінами та доповненнями. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16> - Назва з екрану.
 19. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> . – Назва з екрана.
 20. Про індексацію грошових доходів населення [Електронний ресурс]: Закон України від 03.07.1991р. №1282-XII із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12> . – Назва з екрана.
 21. Про Митний тариф України [Електронний ресурс]: Закон України від 04 черв. 2020 р. № 674-IX із змінами та доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>. - Назва з екрану.
 22. Про недержавне пенсійне забезпечення [Електронний ресурс]: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1057-15> . – Назва з екрана.
 23. Про прожитковий мінімум [Електронний ресурс]: Закон України від 15 липня 1999 року № 966-XIV із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14> . – Назва з екрана.

Додаткові джерела:

24. Завора Т.М. Соціальне страхування: навчальний посібник для практичних занять. – 2-ге вид., змін. й доп. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 319 с.
25. Кириленко О. П. Соціальне страхування : підруч. / за ред. О. П. Кириленко та В. С. Толуб'яка. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.
26. Податкова система: навчальний посібник / за ред. Андрушенка В. Л. – Київ: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.
27. Право соціального забезпечення в Україні : підручник / О. М. Ярошенко, Г. О. Барабаш, Н. М. Вапнярчук та ін. ; за ред. О. М. Ярошенка. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015. – 458 с.
28. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. – Чернігів : ПАТ "ПВК" "Десна", 2016.- 692 с.
29. Бюджетно-податкова політика України в умовах децентралізації: монографія / [О. Ю. Бобровська та ін.] ;

- за заг. ред. О. Ю. Бобровської, Т. А. Крушельницької ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. - Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. - 163 с.
30. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник / О. В. Зайцев. — Суми : Сумський державний університет, 2017. — 412 с.
 31. Конопліна Ю. С. Система соціального страхування в контексті сучасних економічних і демографічних тенденцій : монографія / Ю. С. Конопліна. – Київ : Ліра-К, 2015. – 105 с.
 32. Конопліна Ю. С. Соціальне страхування : навч. посібник / Ю. С. Конопліна. – Київ : Ліра-К, 2015. – 224 с.
 33. Мельник В. М. Фіскальний механізм забезпечення соціального розвитку України : монографія / В. М. Мельник, І. Г. Канцур, М. М. Мельник. - Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2017. - 198 с.
 34. Мельник В. М. Фіскальні ефекти управлінської діяльності в оподаткуванні: монографія / В. М. Мельник, Н. М. Крючкова, Д. С. Степанова ; ПВНЗ "Європ. ун-т". - Тернопіль : Астон, 2015. - 201 с.
 35. Напрями формування податкової політики України в контексті фіскальної децентралізації та розширення бази оподаткування [Текст] : монографія / [А. І. Крисоватий та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. І. Крисоватого, д-ра екон. наук, проф. О. М. Десятнюк ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 181 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Податки та соціальне забезпечення» передбачає:

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MSWord, MSExcel, MSAccess, MSPowerPoint), MSFrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та її оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни «Податки та соціальне забезпечення» розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> - відвідування занять (18 x 0,25б. = 4,5 балів); - захист домашнього та індивідуального розрахунково-аналітичного завдання (10 x 2б. = 20 балів); - обговорення матеріалу семінарських занять (10 x 0,5б. = 5 балів); - виконання навчальних завдань (10 x 0,5б. = 5 балів); - тестування (10 x 0,5б. = 5 балів); - доповнення на занятті 0,5 балів; - підготовка доповіді (реферату) та їх обговорення (3 бали); - участь у предметній олімпіаді (7 балів) - поточна модульна робота (2 x 10 балів) 	60
Усього поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни